

פרשת נח

כשסוף העולם מגיע...

כל עכבה לטובה?

ביום הולדת ה-600 של נח התעלומה נפתרה. התחיל המבול! הוא אסף במהרה את משפחתו אל התיבה ויחד עם בעלי החיים הפליגו לעבר עידן חדש. העולם הקודם נחרב עד היסוד ולראשו של נח התחילה לחלחל ההבנה:

אם גם לו היה שבט ענקי כמו לכל השאר – הרגע של המבול היה עבורו אסון גדול. אם צאצאיו הרבים היו רשעים – הם היו נכחדים וליבו היה נשבר לראותם טובעים במים. אם הם היו צדיקים – לא היו לו שום סיכוי להכניס אותם אל התיבה הקטנה כדי להציל אותם איתו. משמים סידרו שיהיו שלושה ילדים. רק שלושה. וברגע האמת הוא הצליח לקחת אותם איתו וביחד להתחיל את העולם מחדש.

"כל עכבה לטובה" הוא פתגם ישן שהסבתות מרבות להשתמש בו. והן כל-כך צודקות! אמונה באלוקים אין פירושה רק שפעם לפני אלפי שנים היו מישהו שברא את העולם. אמונה משמעותה שמאז ועד היום יש מישהו למעלה שמנהל את העניינים. הכול גלוי לפניו והוא יודע בדיוק מה ואיך נכון לעשות. לא בדיוק אנחנו מבינים זאת, אבל עדיין משתדלים להתחזק באמונה שהכול מדויק עד הפרט האחרון. וכל עוד האדם בעצמו לא מעכב את הדברים בגלל התנהלות רשלנית ולא אחראית, מה שצריך לקרות יקרה בדיוק ברגע הנכון. נעבור את הטסט, נזכה לרישיון, נמצא חתן, נתקבל לעבודה. ואם בינתיים זה לא קרה? נתאזר בסבלנות ובאמונה. כי כל עכבה היא תמיד לטובה.

אתגר השבוע

נסו להיזכר בדבר שקרה לכם פעם וביאס אתכם מאד. "למה, אלוקים? למה זה קרה לי?", תמהתם בכאב. אלא שהזמן חלף, והיום אתם רואים את הדברים אחרת. אתם מבינים שדווקא טוב שזה לא הלך בזמנו ובזכות זה התרחשו דברים אחרים שקידמו אתכם. יש לכם דוגמא כזו? האם זה יוכל לעזור בפעם הבאה שתוכניות לא יסתדרו כמו שרציתם?

"אווווף. כבר קיוויתי שהפעם אני עובר. הטסט הלך לי ממש טוב והבוחן לא בלם אותי אפילו פעם אחת. יצאתי אופטימי וקיוויתי שזהו: שהטסט השישי יהיה גם האחרון! עכשיו קיבלתי הודעה ששוב נכשלת! די... מה יהיה?! למה אני לא עובר כבר טסט?!"

"ביום הולדת 20 שלי יצאתי לדייט ראשון. אתמול, אירית ודנה, השותפות שלי לדירה עשו ליום מסיבת הפתעה ליום הולדת 28. ולא, אני עדיין לא נשואה. אל תשאל מה עברתי בדרך. עם כמה בחורים יצאתי, כמה פעמים חשבתי שזה זה וגם אני אתעטף עוד מעט בשמלה כלה. ושוב אני חוגגת יום הולדת בלי הנסיך שלי. עד מתי, אה? מתי אני כבר אתחתן?"

נח היה מאד מתוסכל, ואפשר להבין למה. רק לפני כמה שנים אשתו חגגה לו 500. היו עוגה ומתנות והרבה איחולים, אבל אף ילד, שלא לדבר על נכד, לא הצטרף אל השמחה. "משהו פה לא הגיוני, נעמה", אמר לה במבט נוגה, "הרי כולם רשעים ורק אנחנו כל-כך משתדלים להיות טובים. איך ייתכן שלכל אחד יש עשרות ילדים ומאות נכדים ורק את ואני נותרנו עיריפים?"

כמה שנים לאחר מכן נולדו שם, חם ויפת וקול צחוק של ילדים מילא את הבית. אך עדיין הקושיה המהדהדת המשיכה להטריד. איך להסביר את הפער בין הצדיק התמים בדורותיו עם משפחה זעזעורית, לעומת חמולות ענק של כל הרשעים שידיהם מלאות חמס.

פרשת נח

כשסוף העולם מגיע...

הידעת?

עלילות גילגמש! הוא סיפור בבלי בן 4,000 שנה. הוא התגלה חרות על לוחות אבן ומתאר בין השאר אדם ושמו אותנפישתים שניצל יחד עם משפחתו מהמבול. נשמע מוכר? נכון. זה לא מפתיע שנמצא בתרבויות עתיקות מקבילות לסיפור התנ"כי (אדרבה, זה היה מוזר אם לא היה כל אזכור לאירוע כה משמעותי לאנושות מלבד בתנ"ך). אך מעניין לנתח את ההבדלים ביניהם. אצל הבבלים הסיבה למבול היא: הרעש שעשו בני האדם הפריע את מנוחתם של האלים (אל תצחקו. זה בדיוק מה שכתוב שם). בסיפור התורה הסיבה היא שחיתות מוסרית. בסיפור הבבלי נאמר לאותנפישתים (אותו אדם) לשמור בסוד את בוא המבול, בעוד לפי המסורת היהודית נח נצטווה לבנות אותה במשך 120 שנה בפומבי כדי לעורר את בני דורו לעשות תשובה ולתקן את דרכיהם.

שבע מצוות בני נח – הוא לא קיבל תורה ולא הוטלו עליו תרי"ג מצוות, אבל בניו זכו לשבע מצוות שהן קוד בסיסי להתנהגות מוסרית. למשל, להימנע מעבודה זרה, גילוי עריות ושפיכות דמים, לא לגזול ולא לאכול אבר מן החי. בשנת 1914 הוקם ארגון "ברית עולם" שנותן הדרכה לגויים לגבי 7 המצוות שלהם. מאז הוקמו בעולם 56 קהילות של בני נח שמצהירות על המחויבות שלהם לעניין.

אפשר שווארמה? – לא תאמינו אבל אדם הראשון היה צמחוני. הותר לו לאכול רק מן הצומח. רק אחרי המבול איפשר אלוקים לנוח וצאצאיו לאכול בשר. הרב קוק מסביר שהאידיאל הוא שהאדם לא יצטרך ליטול חיים של יצורים אחרים כדי למלא את כרסו. אבל אחרי שהאנושות הסתאבה והתקלקלה, החליט אלוקים שעדיף שאת מעט ההתחשבות המוסרית שיש לבני אדם הם ישמרו קודם כל לאנשים אחרים ולא לחיות. מה יהיה בעתיד? האם נחזור להיות צמחוניים? תצטרכו להמתין ולראות...

מספרים ש...

עידו וקרן היו נשואים חמש שנים ולמרות שמאד רצו לא זכו לילד. קרן הרגישה צביטה בלב בכל פעם שראתה בגינה את חברותיה משחקות עם הקטנים שלהן ורק היא עדיין מחכה. הזוג פנה לטיפול פוריות יקרים אך גם אז לקח עוד שלוש שנים עד שקרן נכנסה להריון. בשעה טובה הלידה עברה בהצלחה והשמחה הייתה בשמים. אלא שכעבור שעה נכנס אליהם לחדר ראש המחלקה ופניו רציניות.

"יש לי בשורה רעה ובשורה טובה", אמר להם, "ממה להתחיל?"

הם נבהלו מאד. "מה קרה, דוקטור טמיר?! הכול בסדר עם הילד?"

"בדקנו את התינוק שלכם", אמר הרופא, "ומתברר שיש לו מום נדיר בלב. זו בעיה שעלולה לגרום למוות בתוך מספר ימים".

קרן נראתה חיוורת כמו הקיר. "אז מה עושים, דוקטור? אתם חייבים להציל לנו את הילד?"

"כאן מגיעה הבשורה הטובה", הוסיף הרופא, "בדיוק לפני חודש הסתיים בשבדיה מחקר שערך 8 שנים ופיתח טיפול חדשני להתמודדות בדיוק עם הבעיה הזו. סיכויי ההצלחה הם כמעט מאה אחוז. אתם הרי אנשים מאמינים, לא? בעזרת השם, נצליח לעזור גם לילד שלכם"

מבזק:

הפרשה ב-20 שניות

האנושות השחיתה את דרכה ואלוקים החליט למחות את העולם ⚡ נח היה צדיק תמים וה' ציווה עליו לבנות תיבה ולהכניס אליה את משפחתו ואת בעלי החיים ⚡ המבול שטף את הארץ ⚡ נח שלח את העורב והיונה לבדוק אם כבר יבשה הארץ ⚡ אחר כשנה ניתן היה לצאת החוצה ⚡ נח הקריב קורבנות וה' נתן את הקשת כסימן לכך שלא יביא עוד מבול ⚡ נח נטע כרם, השתכר והתגולל באוהלו ⚡ האנושות מתפתחת מחדש ודור הפלגה מנסה להקים מגדל שראשו בשמים ⚡ ה' בולל את שפתם ומפזר אותם בכל הארץ ⚡ חולפים עשרה דורות מאז נח ונולד אברהם

פרשת נח

כשסוף העולם מגיע...

אדם אחד. משפט אחד

הוא נרצח השבוע (ד' חשוון) לפני כ-80 שנה. שמו **הרב קלונימוס קלמיש שפירא**, האדמו"ר מפיאסצנה. כשפרצה מלחמת העולם השנייה סירב להצעות בריחה והעדיף להישאר עם צאן מרעיתו. לבסוף נרצח על ידי הנאצים. כך היה אומר תמיד לתלמידיו: **"הדבר הכי גדול בעולם הוא לעשות טובה למישהו"**. ועוד אחד: **"כי מי המחנך שלך - אם לא אתה עצמך"**.

הקשת - סימן אלוקי או תופעה טבעית?

שאלה: אף פעם לא הבנתי את הסיפור של הקשת. בתורה כתוב שהיא סימן לכך שאמור לבוא שוב מבול אבל זה לא יקרה כי ה' נשבע שלא ישמיד שוב את העולם. אבל כל מי שלמד קצת פיזיקה יודע שקשת בענן היא לא נס רוחני אלא תופעת טבע. היא קורית בחורף כשהאוויר לח וקרני השמש נשברות במפגש עם טיפות המים ויוצרות את הקשת היפהפייה. איך שני הדברים מסדרים? עדי

תשובה: שלום עדי. בואי נדייק ונשים לב מה בדיוק אומר הפסוק: **"אֶת קִשְׁתִּי נִתְּתִי בְּעָנָן וְהִיְתָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵין הָאָרֶץ"** (בראשית ט, יג). כלומר, את אותה קשת שנתתי בענן כבר בברית העולם כתופעה טבעית, היא תשמש מכאן ואילך גם לסימן להתחייבות של ה' שלא יביא שוב מבול. למה דווקא הקשת נבחרה כסימן? הרמב"ן מסביר שבימים עברו כשצבאות נלחמו בעזרת חץ וקשת, ההפיכה של הקשת כך שהרגליים כלפי מטה היתה מקובלת כסימן לשלום. לכן, אינך צריכה לחשוש בכל פעם שאת רואה קשה יפה. מה שכן נצלי את ההזדמנות לברך עליה: **"ברוך אתה ה' זוכר הברית. הנאמן בבריתו וקיים במאמרו"**.

פותרים שולחן שאלות לדין בין החברה

מהו אדם? - התורה אומרת: ש"יצר לב האדם רע מנעוריו" (ח, כא). מה דעתכם, האם האדם מטבעו הוא טוב או רע? אם צריך לדרג את הגורמים המשפיעים על האדם - איך תסדרו את הרשימה הבאה: האופי הבסיסי, ההורים, החברים, בית הספר, החברה? מה הגורמים שהשפיעו עליך יותר מכל?

התאבדות - "ואך את דמכם לנפשותיכם אדרוש" (ט, ה), ואומר רש"י: אף השופך דם עצמו... התקשורת דיווחה בשנים האחרונות על מספר מקרים של אנשים ידועים שהתאבדו. איך החברה מתייחסת לאדם ששם קץ לחייו? האם דעתכם על כך? כיצד זה משפיע על אחרים שנמצאים במצב דומה לשלו? מה הייתם אומרים לחבר שמספר לכם שרע לו והוא לא רואה עוד טעם בחייו?

זהירות! התמכרות - "ויחל נוח איש האדמה ויטע כרם" (ט, כ) - מיד אחרי המבול נח נוטע כרם, משתכר מהיין ומאבד שליטה. האם לדעתכם יש קשר בין אסון המבול לבין השתיה של נח? מה לדעתכם מביא אדם לצרוך חומרים לא בריאים או להתנהג באופן מזיק (סיגריות, אלכוהול, אינטרנט, הימורים, אכילה, כסיסת ציפורניים ועוד)? ושאלת מיליון הדולר - האם יש דרך לצאת מזה?

שבת שלום!